

akademický rok 2017/2018

Diplomová práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta, vč. titulů: BcA. Jiří Kamenskich

Název práce: 1 m3

Slovní hodnocení:

Jiří Kamenskich patří ke studentům Ateliéru sochařství 1, jehož práce vykazují konceptuální přesahy. Zajímá se o archeologii, ekologii či geochronologii, nejsou mu lhostejné dopady civilizace na životní prostředí. Je posedlý hledáním v zemi, přičemž nálezy kontextualizuje v rámci geologických, historických či geochronologických vrstev dané lokality. Využívá neuměleckých postupů, které jiným způsobem formují podobu uměleckého díla.

Jiří Kamenskich na sebe poprvé upozornil v roce 2013, kdy při klauzurách představil práci *Sběr a lov*, zcela vybočující z koncepce ateliéru. Jednalo se o nekultivovaný olověný kužel o výšce 29 cm a váze 13 kg, jehož součástí byl tištěný plakát s mapou Jeseníků a třemi vyznačenými lokalitami, určující místa sběru těžkého kovu v člověkem poznamenané krajině. Na základě konkrétní lidské činnosti, jíž byla lovecká vášeň nebo sportovní střelba, si vytipoval místa s nejvyšší koncentrací olova. Těmi byly střelnice, zamořené množstvím broků a diablek nebo naopak vodní plochy s velkým množstvím rybářských závaží. Po sběru kýženého množství materiálu, v lokalitě nálezů zapíchnul do země klacek a triviálním krouživým pohybem dosáhl kuželovité jámy, kterou závěrem celé akce odlil roztaveným olovem. Projektu se věnuje dodnes, a jak sám poznamenává, vznikla takto již celá řada olověných „trnů s rodokmenem“. Sběrem určitého materiálu v krajině a následnou transformací do výtvarné formy, může jeho práce vzdáleně rezonovat např. s dílem Wolfganga Laiba. Spíše však než duchovní charakter, má práce Jiřího Kamenskicha rozměr ekologický.

Jak se ukázalo, *Sběr a lov* ovlivnil celé následující směřování autora, v rámci něhož vznikla řada dalších pozoruhodných realizací a nakonec také zcela logicky vyústilo v jeho diplomovou práci, nazvanou *1 m3*. Podobně jako v předchozích projektech bylo na počátku podstatné vytipování „konkrétní lokality“ v krajině. Oproti předchozím pracím však nebyla k jejímu výběru vodítkem konkrétní lidská činnost, ale předpoklad, vycházející z teorie Antropocénu, definující globální vliv lidské činnosti na zemský

ekosystém, který současně předpokládá, že na naší planetě již neexistuje místo, které by nebylo ovlivněno přítomností člověka. Pro vyšší koncentraci těchto stop si Jiří Kamenských zvolil lokalitu v rodné obci Adolfovice na Jesenicku. Následovalo odryvání vrstev zeminy, jehož záměrem bylo ve vymezeném prostoru jednoho metru krychlového nalézt skrytý „objekt“, související s přítomností člověka, objekt netušené podoby, velikosti či funkce, který se měl stát předmětem následného uměleckého procesu. Jak se dalo předpokládat, učinil autor na zvoleném místě mnoho nálezů, které musel „přetřídit a provést volbu“ vzhledem k vhodnosti k dalšímu významovému a formálnímu uměleckému zpracování. Po mnoha úvahách si vybral zdeformované plastové víčko patrně od pet-lahve, které z hlediska „archeologie současnosti“ nevíce odpovídala znakům dnešní doby. Umělá hmota představuje do budoucna největší hrozbu ekologické katastrofy, jejíž rysy jsou již dnes patrné v Tichém oceánu, kde se prostřednictvím mořských proudů koncentruje plastový odpad o hrůzné rozloze Španělska. Dalším krokem bylo „výtvarné uchopení“ zvoleného nálezu. Musím přiznat, že tvar plastového víčka mě na počátku poněkud iritoval, ale časem jsem si uvědomil, že jako nositel „obecně srozumitelné plasticity“, může být ideálním materiálem pro realizaci zamýšleného konceptu. Objekt nálezu exaktně zaznamenal 3D-skenerem a následně pomocí matematického výpočtu definoval jeho digitální data pro zvětšení rozměru budoucího artefaktu tak, aby jeho téměř amorfní tvar svým objemem přesně odpovídal geometrickému tělesu krychle, který na počátku podroboval archeologickému výzkumu. Výslednou plastiku vytvořil pomocí 3D-robotického obrábění frézováním vrstvené plastické hmoty, evokující vrstvení zeminy. Kontrast velikosti plastiky s aplikovaným objemem zkoumaného metru krychlového zeminy, jenž se ve skutečnosti jeví o poznání menší, považuji v diplomové práci Jiřího Kamenských za podstatný, přičemž samotná změna měřítko nalezeného odpadu, může být ztělesněním naléhavosti současné ekologické situace.

Nedílnou součástí sochařského díla je kontext prostředí, do něhož je umístěno tak, abychom z této „situační perspektivy“ mohli dekodovat to, co nám sděluje. Jiří Kamenských proto uvažoval svoji diplomovou práci instalovat a obhajovat v brněnském pavilonu Anthropos, kde jsou vystaveny nejhodnotnější archeologické nálezy z našeho území. Jak ovšem všichni víme, stav muzejních prostor, podobně jako prostory českých galerií, již dávno nevyhovuje skutečným potřebám, které definuje naše současnost. Nevelké sály jsou ucpány vitrínami a v prostoru, který by případně vyhovoval, stojí socha mamuta v životní velikosti. Z důvodů prostorových limitů a architektury muzejní expozice Anthroposu, nakonec Jiří Kamenských rezignoval na umístění své diplomové práce v takovém typu prostředí a prezentuje ji v neutrálním prostředí školy. Třeba někdy vedle tradičních muzejních expozic vznikne i jako memento mori expozice „archeologie současnosti“, na místo střepů hliněných nádob

naplněná zdeformovanými plastovými objekty a v kontrastu současnosti s minulostí se naplno vyjeví naléhavost ekologického chování.

Otázky k rozpravě:

Jakou by měla diplomová práce podobu, kdyby 1m³ neobsahoval žádný použitelný nález?

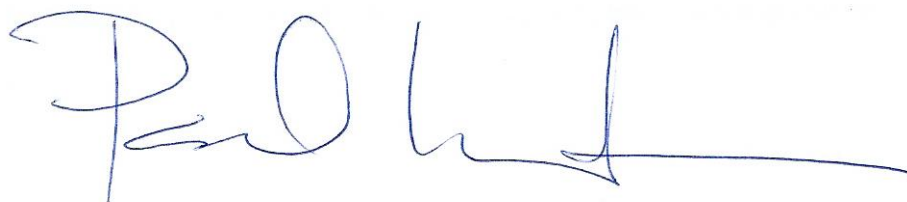
Závěrečné hodnocení:

Po prostudování veškerých materiálů, doporučuji diplomovou práci Jiřího Kamenskicha k úspěšné obhajobě.

Návrh klasifikace: A

Posudek vypracoval(a): doc. MgA. Pavel Korbička

Datum: 5. 5. 2018

Podpis: